

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH.

8242 J5

~~NACZELNE DOWÓDZTWO WP~~
(SZTAB GENERALNY)

Poczta polowa 53, dn. 31. X. 1921 r.

Oddział II Informacyjny

Nr 9986 inf./II.C. DO

K

WODZA NACZELNEGO /ADJUT.GENERALNA/.

w B e l w e d e r z e.

Z rozkazu Szefa Sztabu Generalnego W.P.przedkładam

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
8242 J5
4. XI
Wpływa dn. 1921 r.
Wyroczono dn. 1921 r.
Załączników -

do wiadomości raport Pełnomocnika Wojskowego i Morskiego w Londynie z dn.17.października r.b. Nr.1628 w sprawach Irlandzkiej i bezrobocia w Anglii.
1 załącznik.

Szef Wydziału Ewidencyjnego

Stabat
Major Szt.Gen.

O t r z y m u j a :

Wódz Naczelny /Adjut.Gener./
M.S.Wojsk.Szef Administracji.
Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

PÍLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

274

Pełnomocnik Wojskowy i Morski

przy Poselstwie Polskiem

w Londynie.

ODPIS.

38, Cadogan Square, S.W.

No.1628/Tajne.

Londyn, dnia 17 Października 1921r

D o

Sztabu Generalnego,

Oddział II

w Warszawie.

Sprawa
Irlandzka.

Trwająca od początku Lipca kontrowersja piśmienna między Lloyd George'em a de Valerą /patrz tut. No.1156/T z dnia 11 Lipca i 1480/T. z dnia 10 Września/, mająca na celu określenie wzajemnego stosunku obu stron na mającej się odbyć konferencji, zakończona została kategorycznym pismem Lloyd George'a do Valery z dnia 30 Września, w którym Premier oświadczył, że Rząd Angielski nie może zgodzić się na konferencję z delegatami Sinn Fein'u na zasadach, wykuszonych w korespondencji Valery, t.j. traktować ich, jako przedstawicieli suwerennego, niezależnego od Wielkiej Brytanji państwa, lecz musi stać na stanowisku, iż Irlandja tworzy integralną część Imperjum Brytyjskiego, a ewentualna konferencja Angielsko-Irlandzka może mieć jedynie na celu "wyszukanie dróg, jakim sposobem zjednoczenie Irlandji ze związkim narodów, swanym Imperjum Brytyjskiem, może być usgodnione z narodowymi dążnościami Irlandczyków",
/with a view to ascertaining how the association of Ireland with the community of nations known as the British Empire may best be reconciled with Irish national aspirations/.

Na taką konferencję i na taką tylko, mającą jedynie zadanie do rozwiązania, Lloyd George zaprasza w imieniu Gabinetu Angielskiego przedstawicieli Sinn Fein'u do Londynu na dzień 11 Października.

Dnia 30 Września de Valera odpowiedział piśmie, w którym zgadza się na zdefiniowaną w powyższy sposób przez Premiera konferencję, zaznaczając, że obecne stanowisko, zajęte w tej sprawie przez obie układające się strony: angielską i irlandzką, zostało już w dotychczasowej korespondencji dostatecznie sprecyzowane i zobopólnie zrozumiane, i że wszelką konferencją doprowadzi niezawodnie rychlej niż korespondencją do praktycznego załatwienia sprawy.

Konferencja w istocie rozpoczęła się w oznaczonym terminie w Prezydjum Rady Ministrów w Londynie /10, Downing Street/ pod przewodnictwem Lloyd George'a.

Udział biorą:

ze strony Angielskiej: Lloyd George, Chamberlain, Lord Birkenhead, Churchill, Sir L. Worthington-Evans, Sir Hamar Greenwood,

ze strony Irlandzkiej:

A. Griffith, wice-prezydent Irlandzkiej Republiki,

M. Collins, minister Skarbu, twórca Irlandzkiej Republikańskiej Armji.

H. C. Barton, Minister Spraw Ekonomicznych,

E. J. Duggan, główny oficer łącznikowy i

Garra Duffy.

W chwili pisania niniejszego raportu, konferencja wciąż jeszcze zasiada. Niepodobna więc orzec, jakie praktyczne rozwiązanie sporu Angielsko-Irlandzkiego będzie jej rezultatem. Wszelako wydaje się niemal pewnem, że bezwonną ona nie będzie.

Sprawa
bezrobocia.

Dnia 13 Października odbył się w Londynie demonstracyjny pochód kilku tysięcy bezrobotnych, który w rezultacie doprowadził do starcia między manifestantami a policją. Jest obecnie rzeczą stwierdzoną dokumentalnymi dowodami, że organizacje /związki/ bezrobotnych otrzymywały dyrektywy z Moskwy.

Boyl

czemu to właśnie należy przypisać obecny ostrzy kryzys, przez
jaki przechodzi w Anglii sprawa bezrobocia, pomimo faktu,
że bezwzględna ilość bezrobotnych wciąż spada, jak to
wskazują następujące cyfry:

1.445.400 - 23 Września,
wobec 2.177.899 - 24 Czerwca.

To też jedną z głównych trosk Rządu Angielskiego
jest obecnie - poza sprawą Irlandzką - kwestja bezrobocia.
Komitet Bezrobocia Gabinetu /Unemployment Committee of the
Cabinet/ z Ministrem Zdrowia Publicznego Sir Alfred Mond'em
na czele, uformowany na posiedzeniu Gabinetu w Inverness dnia
7 Września /patrz tut.No.1480/T. z dnia 10 Września/ celem
zbadania sytuacji w tym względzie i zaradzenia skłemu, jeszcze
swych prac nie ukończył i ostatecznego raportu Gabinetowi
nie złożył. Inauguracyjna mowa Lloyd George'a na otwarciu
Parlamentu w dniu 18 b.m. ma być w przeważnej części poświęcona
tej palącej sprawie. Do jakiego stopnia kwestja bezro-
bocia zaprzęta wyszły kierowników angielskiej marynarki państwowej
dowodzi tego również mowa królewska, wypowiedziana dnia 8 Paź-
dziernika w Manchester'ze, w której król specjalny na nią
nacisk kładzie, zaznaczając, że jest boleśnie zaniepokojony
obecnymi rozmiarami bezrobocia, które tyle cierpień przyczynia
tak wielu jego poddanym./ " I am sorely troubled by the
present widespread unemployment, which is causing so much
suffering to so many of my people. It is my sincere hope
that the efforts of my ministers to alleviate present and
prevent future unemployment may be successful."/

/-/ W. Kroczkowski.
Kontr-Admirał W.P.

za zgodność:
[Signature]
Rotmistrz.

AMERICAN
HISTORICAL SOCIETY
ARCHIVES
New York